

Redogörelse för deltagande i kurs med hjälp av bidrag ur Märta Gunnar och Arvid Bothéns stiftelse, 2010.

En vidhäftande historia

eller hur jag reste till Köpenhamn för att studera tejp

Många av vännernas ögonbryn reste sig betänkligt när jag mycket glatt meddelade att jag i maj skulle resa till Köpenhamn för att studera tejp i fem dagar. Bland papperskonservatorer är dock denna kurs både omtalad och omtyckt då den har arrangerats under ett flertal år av två hängivna konservatorer/ tejpforskare; Elissa O'Loughlin och Linda Stiber Morenus. Eftersom både O'Loughlin och Stiber Morenus är verksamma i USA och kursen redan har getts i Skandinavien vid flera tillfällen, var jag särskilt belåten över chansen att få delta.

Denna gång arrangerades kursen "Removal of pressure sensitive tapes and tape stains" i samarbete med Det Konglige Danske Kunstakademi, Konservatorskolen och hölls således, den 17-21 maj, 2010, i skolans lokaler på Esplanaden i Köpenhamn. Vi var tolv deltagare från Norge, Sverige, Danmark, Spanien och Nederländerna. Kursen bestod av både föreläsningar och laborationer, vilket förmodligen var en av anledningarna till begränsningen av antalet kursdeltagare.

På förmiddagarna turades O'Loughlin och Stiber Morenus om att föreläsa och eftermiddagarna ägnades åt praktiskt arbete i labbet. Som föreläsare var de både entusiasmerande, rutinerade och kompletterade varandra på ett bra sätt. O'Loughlin arbetar idag i Baltimore på Walters Art Museum som "senior" papperskonservator och har innan dess arbetat på the National Archives and Records Administration. Det var uppenbart att hon hade stor erfarenhet av praktiskt verkssamhet, en kunnsighet som sedan har förstärkts med kurser i konservering vid the Smithsonian, the University of London, och SAAR (numera NICH). Stiber Morenus bakgrund är mer akademisk med en Masterutbildning från the Art Conservation Department of the State University of New York, år 1986. Idag arbetar Stiber Morenus som "senior" papperskonservator vid the Library of Congress, Washington, D. C. och tidigare har hon bland annat arbetat på the National Archives och the Smithsonian Institution's National Portrait Gallery.

Syftet med kursen var att presentera en översikt av de olika typer av tejp som finns, tejpens uppbyggnad, produktion samt historiska bakgrund. Kursen innefattade också vetenskap kring adhesion i allmänhet samt specifikt för tejp. Vidare ingick identifikation av tejpens bärare samt adhesiv genom både kemiska, fysiska och okulära undersökningar. Dessa kunskaper är nödvändiga för att på bästa sätt genomföra nästa steg, själva borttagningen av tejp. För detta presenterades olika mekaniska metoder, med eller utan värme, samt även metoder med hjälp av organiska lösningsmedel. Det sistnämnda sammankopplades med frågor kring hälsa och säkerhet. För borttagning av missfärgningar och fläckar undersöktes olika typer av applikationer av lösningsmedel, som till exempel inpackning med lera. Allt detta följdes också av diskussioner kring hantering av problem med tejp i förhållande till prioritetsordning och beslutsfattande i samlingar. Likaså diskuterades olika s.k. arkivbeständiga tejp som finns tillgängliga hos de flesta leverantörer för konserveringsmaterial.

Kursens syfte överensstämde väl med genomförandet. Redan första dagen lärde vi oss att skilja på akryl- och gummitejp samt introducerades till labbet där arbetsplatser var iordningsställda för alla deltagare, med både ett urval av verktyg och provmaterial.

Efter fem intensiva dagar tror jag att de flesta kände sig nöjda om än lite omtumlande av all ny information. Jag misstänker att jag inte var den enda som, inspirerade av O'Loughlin, åkte därifrån

smidandes planer på mitt eget referensbibliotek av tejp. Själv har jag redan en god början med en gummibaserad röd tejp, delvis använd men i gott skick, med tillhörande original "Scotch brand"-mönstrad/off-white färgad metallbehållare, från ca 1970-talet. Hm, kanske är det dock klokt att inte fästa sig alltför mycket vid något som ändå ska avlägsnas...

Även om jag ännu inte har fyllt hemmet med tejp, var det en verkligt inspirerande kurs som bidrog till nya kunskaper som lätt går att applicera inom det dagliga arbetet. Med andra ord kan jag varmt rekommendera denna kurs då den är relevant för alla som kommer i kontakt med all den problematik som tejp på föremål kan innebära. Avslutningsvis, vill jag tacka för det bidrag jag har fått från Bothéns stiftelse som hjälpte mig att genomföra denna resa.

Cecilia Isaksson,
papperskonservator,
mastersstudent vid Göteborgs universitet.

Källreferenser

Information om kursledarnas bakgrund är delvis hämtat från Conservation Online, publicerat den June 27, 2003 <http://cool.conservation-us.org/byform/mailling-lists/cdl/2003/0892.html> hämtat den 1 november 2010.

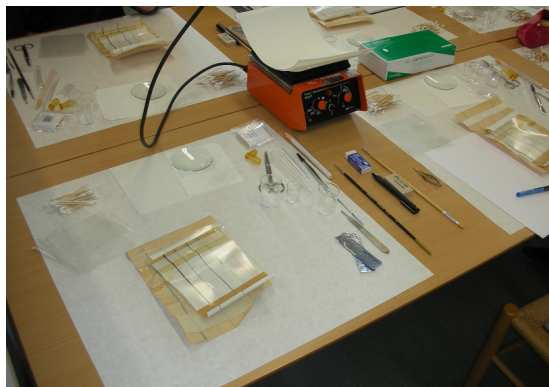

Bild 1

Arbetsplats i labbet med provmaterial och verktyg.

Bild 2

Borttagning av missfärgning med hjälp av en inpackning med lera.